



Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.109/2024/48. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. november 13. napján és 2024. december 9. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2024. december 9. napján kihirdette a következő

Í T É L E T E T :

A befolyással üzérkedés büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2023. október 17. napján kihirdetett 11.B.1038/2019/302. számú ítéletét Terhelt7 VII. r. vádlott vonatkozásában **megváltoztatja**.

Terhelt7 VII. r. vádlott büntetését visszaesővel szemben kiszabottnak jelöli, szabadságvesztés büntetését 3 (három) hónapra enyhíti.

Az ítéletet a VII. r. vádlott vonatkozásában egyebekben helybenhagyja azzal, hogy:

- az ítélet bevezető részében a 2021. január 21-i és 2021. október 27-i tárgyalási napokat is feltünteti,
- Terhelt7 VII. r. vádlott születési ideje helyesen: dátum napja.

Kötelezi Terhelt7 VII. r. vádlottat 98.000 (kilencvennyolcezer) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére az állam javára.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2023. október 17. napján tárgyaláson kihirdetett 11.B.1038/2019/302. számú ítéletével 8 vádlott büntetőjogi felelősségét állapította meg.

[2] Köztük Terhelt7 VII. r. vádlottat 1 rb. hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1) (2) bekezdés] miatt 2 év 3 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy nem bocsátható feltételes szabadságra. Egyúttal vele szemben 5.700.000 Ft adott és 1.300.000 Ft forint ígért vagyoni előnyre vagyonek Kobzást rendelt el.

[3] Az ítéltábla a 2024. november 13. napján nyilvános ülésen az eljárást Terhelt7 VII. r. vádlottra – a védő személyében bekövetkezett változás, védő kirendelése okán, a felkészülési idő biztosítása érdekében, mivel emiatt a többi vádlott ügyével együttes elbírálás immár nem volt célszerű – a Be. 146. § (2) bekezdése alapján elkülönítette, majd az e napon kihirdetett 5.Bf.109/2024/37. számon Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 (terhelt6 neve) VI. r., Terhelt8 VIII. r., és Terhelt9 IX. r. terheltek vonatkozásában ítéletet hozott.

[4] E terhelteket érintően a Fővárosi Törvényszék ítélete – a másodfokú ítéletben írt változtatással – 2024. november 13-án jogerőre emelkedett.

[5] Mindemiatt a másodfokú eljárás Terhelt7 VII. r. vádlott tekintetében maradt folyamatban.

[6] Esetében az elsőfokú ítélet ellen az ügyész – a jogorvoslati nyilatkozatra három napot fenntartva – anyagi jogszabálysértés miatt súlyosításért, Terhelt7 VII.r. vádlott szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás büntetése tartamának emelése végett jelentett be fellebbezést.

[7] Az elsőfokú ítélet kihirdetését követően Terhelt7 VII. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítéséért fellebbezett, míg az írásba foglalt elsőfokú ítélet részére történt kézbesítését követően ellene Terhelt7 VII. r. vádlott felmentésért jelentett be fellebbezést.

[8] Az elsőfokon eljáró ügyészség a fellebbezése írásbeli indokolásában kitért arra, hogy a hosszan tartó nyomozás és a széleskörű bizonyítás az ügy jellege miatt volt indokolt, így az időmúlás leginkább annak volt betudható, hogy a vádlottak hosszabb időn keresztül, konspiráltan követtek el súlyos bűncselekményeket és a bizonyítékok beszerzése, majd elemzése, értékelése hosszabb időt vett igénybe. Terhelt7 VII. r. vádlottal összefüggésben kiemelte, hogy a jelentős a súlyosító körülmények túlsúlya okán a középmérték alatti tartamú szabadságvesztés büntetés eltúlzottan enyhe, így a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás büntetések tartamának emelése szolgálja a büntetési célok elérését.

[9] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2024. március 26-án kelt BF.743/2019/103. számú átiratában az elsőfokú ügyészi fellebbezést változatlanul fenntartotta, a vádlott és a védő fellebbezését nem tartotta alaposnak.

[10] Rögzítette, hogy a bejelentett fellebbezések irányultságára figyelemmel a másodfokú felülbírálat a VII. r vádlottat érintően a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körű.

[11] Álláspontja szerint a törvényszék az eljárása során a perrendi szabályokat betartotta, olyan abszolút vagy relatív eljárási szabálysértést nem vétett, mely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhetné.

[12] Kiemelte, hogy az ügyben a Fővárosi Nyomozó Ügyészség maradéktalanul betartotta a leplezett eszközök alkalmazására előírt jogszabályokat, azok törvényessége vonatkozásában kétség sem merülhet fel: csak olyan bűncselekmények vonatkozásában kerültek a bizonyítás érdekében felhasználásra ezek az adatok, melyek vonatkozásában a leplezett eszközök alkalmazásának törvényes feltétele fennáll. Az engedélyezés és a felhasználás során az eljárási szabályokat maradéktalanul betartották.

[13] Kifejtette azon álláspontját is, mely szerint az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, az ügy megítélése szempontjából szükséges valamennyi bizonyítékot beszerezte és azokat értékelve a vádlottak védekezésével szemben mérlegelve állapította meg az elsőfokú ítélet tényállási pontjaiban rögzített történeti tényállásokat, melyek megalapozottak, mentesek a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében rögzített hiányosságoktól, így felülbírálatra alkalmasak.

[14] Hangsúlyozta, hogy a törvényszék a megállapított tényállások (beleértve a VII. r. vádlott cselekményét érintő 7. tényállási pontot is) vonatkozásában indokolási kötelezettségét maradéktalanul teljesítette, ítélete indokolásában a beszerzett bizonyítékokat igen részletesen és irathűen ismertette, azokat egyenként és összességében értékelve helytálló magyarázatát adta annak, hogy az egyes tényállásokat érintően megállapításait miért alapozta a terheltek tagadásával szemben a kihallgatott tanúk vallomásaira, az igazságügyi, informatikai okmány- és írásszakértői véleményekre a nyomozás során végrehajtott házkutatások során lefoglalt okiratokra és az egyéb általa ismertetett okiratokra, valamint a kiemelkedő jelentőséggel bíró, a leplezett eszközök alkalmazása során rögzített adatokra. Kiemelte, hogy a törvényszék jelzett körben kifejtett indokolása megfelel a logika szabályainak is és azokkal az ügyészség mindenben egyetért.

[15] Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő és mérlegelését támadó, a vádlottak felmentésére irányuló fellebbezések új tények, illetve bizonyítékok hiányában a másodfokú eljárásban nem foghatnak helyt.

[16] Abbéli álláspontját is kifejtette, hogy a rögzített tényállás alapján a törvényszék okszerűen következtetett a vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára és a bűnösségére és a vádlott cselekményét törvényesen minősítette.

[17] Az elsőfokú ügyészi fellebbezés indokolására visszautalva kitért arra, hogy bár az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket feltárta és azokat ítélete indokolásában értékelte, ennek eredményeképpen azonban mind törvénysértően enyhe szankciókat alkalmazott.

[18] Az ügyészi fellebbezés indokolását a VII. r. vádlottat érintően nem tartotta szükségesnek kiegészíteni, az elsőfokon eljáró ügyészi fellebbezésben kifogásoltakon kívül az ítélet VII. r. vádlottira vonatkozó egyéb rendelkezéseit törvényesnek tartotta.

[19] Terhelt7 r. vádlottat érintően összességében azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék 11.B.1038/2019/302. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, melynek eredményeképpen az e vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát emelje fel, egyebekben az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[20] A VII. r. vádlott korábbi védője a fellebbezését írásban nem indokolta, majd bejelentette megbízása megszűnését.

[21] Az elkülönítést követően a VII. r. vádlott új védőt hatalmazott meg, aki a korábbi védő által bejelentett fellebbezést immár írásban az alábbiak szerint indokolta.

[22] Álláspontja szerint a rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok alapján kétséget kizáró bizonyossággal nem lehet megállapítani azt, hogy védenca a terhére rótt cselekményt elkövette. Kitért e körben arra is, hogy a VII. r. vádlott egy üzleti ügy kapcsán került kapcsolatba tanú⁹⁴tel, aki felajánlotta segítségét a büntetőügyében, melynek keretében elkérte tőle az ügye iratait, melyeket ő átadott részére, majd miután az üzleti kapcsolatuk megszakadt, e segítségnyújtás sem folytatódott. Hangsúlyozta, hogy Terhelt7 csak a törvényes utat akarta járni, és a büntetéséről való tájékoztatás és az iratátadás után pénzátadás vagy bármilyen megbízás nem történt.

[23] A fentiek alapján a vádlott felmentésére tett indítványt, de másodlagosan azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az enyhítő körülményeket, köztük az időmúlást és a VII. r. vádlott sugárkezelést igénylő rosszindulatú daganatos megbetegedését figyelembe véve a büntetését enyhítse, és pénzbüntetés vagy rövidebb tartamú, a kezelését nem veszélyeztető elzárást és a mellett pénzbüntetést alkalmazzon vele szemben.

[24] Az ítéltábla a VII. r. vádlottat érintő fellebbezéseket szintén a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta el.

[25] Ezen a jelenlévő ügyész az átiratában, míg a védő a fenti beadványában foglaltakat teljes egészében fenntartotta.

[26] Terhelt7 VII. r. vádlott a személyi körülményeivel kapcsolatban részletes nyilatkozatot tett.

[27] A VII. r. vádlott az utolsó szó jogán mást elmondani nem kívánt.

[28] Az ügyészi fellebbezés nem alapos, a vádlott és a védő fellebbezése az enyhítést célzó részében vezetett eredményre.

[29] Az ítéltábla megállapította, hogy az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljesskörű.

[30] A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította azt is, hogy a törvényszék az eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a) - f) pontja], sem olyan relatív eljárási szabálysértést [Be. 609. § (1) és (2) bekezdése], amely az ítélet érdemi felülbírálatát kizárná és a Be. 567. § (1) és (2) bekezdése szerinti okból az eljárás megszüntetésének sincs helye.

[31] A leplezett eszköz alkalmazása ugyancsak megfelelt a vonatkozó jogszabályi előírásoknak és azokra nézve az ítélet részletes indokolást is tartalmaz. Az elsőfokú bíróság eljárása ezen kívül is mindenben megfelelt a perrendi szabályoknak. Tényállás tisztázási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, a bizonyítás szabályait is megtartotta.

[32] Az ítélet indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés a) pontja alapján tartalmazza a vádra történő utalást, valamint a vádmódosítás tényét és tartalmát, míg a VII. r. vádlott a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja 1. fordulata szerint rögzítendő személyi körülményeivel kapcsolatban az elsőfokú bíróság nem tárt fel tényeket, így azokat a nyilvános ülésen elhangzottak alapján az ítéltábla a következők szerint kiegészíti:

[33] „Terhelt7 VII. r. vádlott vendéglátóipari szakközépiskolát végzett, szakács, cukrász, üzletvezető szakképzettséggel rendelkezik. A cég41n belül, amelyben üzletrésze nincs, zöldség-hústermék boltot üzemeltet. Ebből származó havi jövedelme 150.000 forint. Nyugdíjának összege 200.000 forint, melynek fele része végrehajtás alatt áll. Tartozása

korábbi cége, a cég neve után maradt hitelezői igények végrehajtásán alapul. Nős. Felesége nyugdíjas, a nyugdíjának havi összege 80.000 forint. Eltartott hozzátartozója nincs. Rosszindulatú daganat miatt gyógykezelés alatt áll. E mellett neki és feleségének is térdkopása van, utóbbit műtétre előjegyezték.”

[34] Az ítélet indokolásának a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja alapján tartalmaznia kell a vádlott korábbi büntetéseiire vonatkozó adatok közül azokat, amelyek a határozat meghozatalakor jelentőséggel bírtak. A vonatkozó részben tapasztalt ezirányú hiányosság okán a VII. r. vádlott korábbi elítélésével kapcsolatos, elsőfokú ítéletben rögzített adatok közül az 1) pont alattiakat az ítéltábla azzal egészíti ki, hogy a szabadságvesztés büntetés kezdő napja 2017. április 16. napja volt. A 2.) pontban írt ítélettel elbírált bűncselekmények elkövetési ideje: 2006.

[35] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet VII. r. vádlottra vonatkozó, a 7. pontban rögzített tényállását annak okán, hogy a VII. r. vádlott abban megjelölt társaira az elsőfokú ítélet már jogerőre emelkedett, annyiban helyesbíti, hogy a „Terhelt1 I. r. vádlott” szövegrészt „az eljárás I. r. terheltje”, a „Terhelt2 II. r. vádlott” szövegrészt „az eljárás II. r. terheltje”, a „Terhelt4 IV. r. vádlott” szövegrészt „az eljárás IV. r. terheltje”, továbbá a „Terhelt9 IX. r. vádlott” szövegrészt „az eljárás IX. r. terheltje” szövegrészre cseréli.

[36] Egyebekben ugyanakkor e tényállást mentesnek találta a Be. 592. § (1)-(2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól. Az elsőfokú ítélet tényállása megalapozott, ezért az – a Be. 591. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel – irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

[37] A tényállás megalapozottsága következtében a felmentést célzó fellebbezések a téves ténybeli következtetésekre hivatkozó, de ténylegesen a mérlegelést támadó részükben a felülmérlegelés Be. 593. § (2) bekezdés 2. mondatában rögzített tilalmába ütköznek. Az ilyen céllal fellebbező vádlott és a védő valójában a bizonyítékoknak az álláspontjuktól történő elsőbírói értékelését kifogásolják, amire fellebbezés nem irányulhat, miáltal értelemszerűen a tilalmazott felülmérlegeléshez eredményesen nem vezethet.

[38] A törvényszék az ügy megítélése szempontjából lényeges valamennyi bizonyítékot megvizsgálta, és azokat a Be. 167. §-ában foglaltaknak megfelelően okszerűen, a logika törvényei szerint értékelte – az ügyészi vádbeszéd szerkezetét, logikáját és megfogalmazását is nagymértékben követve. Az elsőfokú bíróság így a terhelti tagadással nehezített ügyben a bizonyítékok gondos, mindenre kiterjedő értékelésével indokolási kötelezettségének az elvárt alaposággal eleget tett. Az indokolás logikai hibáktól mentes, az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységével, s az annak során tett megállapításával az ítéltábla maradéktalanul egyetértett.

[39] Helyesen ismerte fel a törvényszék, hogy az ügyben a bizonyítás hangsúlyos elemei a terheltek közötti kapcsolatrendszer feltárása és a tényállásbeli okiratok hamis voltának, illetve készítőjük személyének tisztázása, és ezt meghaladóan a terheltek tudattartalmának megállapítása volt, vagyis az, hogy a befolyással üzérkedő vádlottak a hivatalos ügyintézésben legális eszközökkel kívánták-e segíteni az aktív vesztegetőket, illetve ez utóbbiak, köztük a VII. r. vádlott alappal gondolhatták-e, hogy legális segítséget kaphatnak tőlük.

[40] A bizonyítás a fenti kérdéseket kibontotta, az azokkal kapcsolatos tényeket feltárta, és rendelkezésre álló bizonyítékok összevetésénél helyesen járt el a törvényszék, amikor tényállását a terheltek, így a VII. r. vádlott tagadásával szemben a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok, elsősorban a nagyszámú lehallgatási anyag és a lefoglalt bűnjelek alapján állapította meg.

[41] A releváns bizonyítékok értékelésével kapcsolatban a másodfokú bíróság a vádlotti és védelmi érvelésre tekintettel a következőket tartja szükségesnek kiemelni:

[42] A II. r. terhelttől lefoglalt adathordozón fellelt objektív bizonyítékok a VII. r. vádlottat név szerint rögzítik, szerepel bennük a másodfokú határozat száma, a IX. r. terheltnél talált adathordozón ugyancsak az ő ügyével kapcsolatos adatok voltak (születési hónapja nagyobb pontossággal, mint jelen ügy elsőfokú ítéletében).

[43] Bár a védőbeszéd szerint az iratai átadását a VII. r. vádlott a vele üzleti kapcsolatban lévő, az ügyben terheltként nem szereplő személy részére maga is elismerte, ellenben az iratban elfekvő, 2022. május 17-én kelt írásbeli vallomásában (185. alszám) erre ténylegesen nem tért ki, éppen ellenkezőleg: azt írta benne, hogy senkivel, így a vádban írt terheltekkel sem volt a büntetőügyével összefüggésben kapcsolata, senkitől nem kért segítséget és senkinek nem fizetett azért.

[44] Ezzel szemben a lefoglalt iratok önmagában is igazolják, hogy a VII. r. vádlott egyértelmű kapcsolatba került a több más ügyben teljesen azonos magatartást kifejtő passzív vesztegetői körrel. Másként nem, csak a VII. r. vádlottól kerülhettek hozzájuk azon iratok, amelyekből látszólag a vádlott érdekében kifejtették pénzszerzési tevékenységüket, és ezt a II. r. terhelt adathordozójáról lefoglalt azon adatok is bizonyítják, hogy Terhelt7 volt az, aki az elintézésért magas összeget ígért és fizetett is.

[45] A passzív vesztegetői oldalról a történekről és az ajánlat megtételével kapcsolatos tudattartalomról az elkülönített ügyben ítéleti bizonyossággal nyert megállapítást, hogy a II. r. és IV. r. terheltek kétséget kizáróan tudtak arról, hogy Terhelt1 I. r. vádlott nem legális elintézési módon ajánl, egyiküknek sem volt semmilyen ténybeli alapja arra, hogy ezt feltételezzék. Önmagában az, hogy a vádlottak egymásra nézve nem tesznek terhelő vallomást, vagy egy olyan cselekményben, ahol személyes kapcsolatuk alapozza meg a cselekvőségüket, e kapcsolat létét tagadják, nem alkalmas az egyéb, ezzel ellentétes

bizonyítékok cáfolatára. A 7. tényállási pontot érintően a II. r. terhelt az első nyomozati vallomásában név szerint megjelölte Terhelt4et, és bár ugyane vallomásában utóbb látszólag elbizonytalanodott a személyét illetően, a lehallgatási anyagok alapján egyértelmű, hogy a IV. r. terheltet ismerte, miáltal a nevében nem tévedhetett. Ugyanezt erősíti az a tény, hogy a második nyomozati vallomásában már egyértelműen terhelő vallomást tett Terhelt4 IV. r. terhelthez. Ezen túlmenően a már 2000 óta büntetett előéletű IV. r. terheltnek nem lehetett alapja azt gondolni, hogy az I. r. vádlott és társai legális tevékenységet folytatva intézik a vele kapcsolatba hozható ügyeket – mint ahogy azt az I. és II. r. terhelt közötti, a IV. r. terhelt aktivitásáról szóló üzenetváltások is alátámasztják. Ezzel összefüggésben – szintén a védelem által előadottakra figyelemmel – rögzíteni szükséges azt, hogy a büntetőeljárásán kívül, azt megelőzően a személyes üzenetváltásokban nem lett volna okuk a társainak terhelni a IV. r. elítéltet, ha az általuk mondottak nem történtek volna meg.

[46] Terhelt7 VII. r. vádlott a 2016. szeptember 28-i közleményből kitűnően (mások mellett) szintén Terhelt4 IV. r. elítélt ügyfele volt, a későbbi (az elsőfokú ítélet 87. oldalán részletesen bemutatott), az I. r. és a II. r. terhelt közötti – konspirált tartalmú – beszélgetés pedig a megbízás tartalmára („bevonuló törlése”), továbbá a pénzátadások időpontjára vonatkozóan a II. r. terhelttől lefoglalt feljegyzésekkel teljes összhangban egyaránt bizonyítékul szolgált. Ebből az is látszik, hogy 2016. augusztus 31-e volt a vállalt határidő a megbízás teljesítésére, a második részlet kifizetése után, szeptember 9-e lett volna az harmadik részlet megfizetésének megállapodás szerinti időpontja, de ezt a vádlott már nem teljesítette, mert „akkor meg már borult a bili”.

[47] Emellett az átvett összegekre (idejére, helyszínére) majd annak visszafizetésére vonatkozóan a II. r. terhelt ténybeli beismerő vallomása is kiemelkedő bizonyítékul szolgált.

[48] Mindebből következően az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy Terhelt4 IV. r. terhelt bizonyosan nem legális elintézési módra vonatkozó ajánlattal kereste meg az akkor szabadságvesztés büntetés végrehajtása előtt álló, a büntetés elhalasztása iránti többszöri próbálkozásából is kitűnően kétségbeesett, minden lehetséges eszköz igénybevételére törekvő VII. r. vádlottat. A vádlott magát a szabadságvesztés büntetéssel zárult alapügyben, de még a jelen eljárásban azóta is egy csalási bűnszervezet által becsapott elkövetői kör áldozatának véli, a büntetését igazságtalannak tartva, amely szintén utal arra, hogy a büntetését bármilyen tanú15 el akarta kerülni. Terhelt7 a vesztegetési ajánlat megtételének idején ezért halasztás iránti kérelmet terjesztett elő, azonban már abból is látnia kellett, hogy ez legfeljebb három hónapnyi haladékot jelenthet a részére. Védővel járt el ennek során, az első eredményes halasztás után viszont másik védőt hatalmazott meg, aki szintén a vádlott nevében eljárva immár életet veszélyeztető betegségre hivatkozással – vagyis egyértelműen felismerve, hogy ez az egy legális módja maradt arra, hogy a szabadságvesztés alól magát (bizonytalan időre) kivonhassa – kérte az ismételt halasztás engedélyezését. Ezzel párhuzamosan még magánszakértői véleményt is készíttetett ennek alátámasztására, ennek ellenére – az ügyben a bíróság által kirendelt szakértői véleménnyel is visszaigazoltan – már ekkor is tudnia kellett, hogy tényleges fizikai és mentális állapotára alapítottan egyértelmű, biztos sikerrel nem számolhat, és az a bíróság későbbi elutasító döntése alapján be is igazolódott. A szabadságvesztés elhalasztásán kívül más legális módja nem maradt hátra, és ezt – védővel eljárására is figyelemmel – a vádlottnak vitán felül fel

kellett ismernie. Az ilyen körülmények között érkező ajánlat mindezek alapján sem vonatkozhatott legális elintézési módra, az abban részt vevő másik oldal (a passzív vesztegetők) nem fogalmazhattak meg olyat Terhelt7 irányában, amely jogszerű intézkedést jelentett volna.

[49] Ennek a logikának megfelel a szintén az adathordozón talált – az elsőfokú bíróság által is értékelt – feljegyzés és a II. r. terhelt önmagát is terhelő vallomása, amely szerint személyesen Terhelt7 volt a megbízó, amiért igen magas összeget fizetett és ígért nekik.

[50] Az elsőfokú bíróság következőképpen maradéktalanul törvényes és logikus bizonyítékértékelő/mérlegelő tevékenysége eredményeképpen megállapított tényállást a vádlott védekezésének elfogadásán keresztül támadó felmentést célzó védelmi fellebbezések nem vezethettek eredményre.

[51] A VII. r. vádlott bűnösségére vont következtetés az irányadó tényállásból okszerű, cselekménye minősítése törvényes, de az arra vonatkozó jogi indokolás kiegészítésre szorul.

[52] Annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság a cselekmények elkövetése óta bekövetkezett igen jelentős időmúlással az ítéletének büntetés kiszabást érintő részében hosszasan foglalkozott, nem észlelte, hogy állást kell foglalnia az alkalmazandó büntető anyagi jogszabály tárgyában. Ezzel összefüggésben megállapítható, hogy a Btk. 2. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezéseire tekintettel a VII. r. vádlott esetében az elkövetéskor irányadó büntető törvény alkalmazandó az ügyben, mert az azóta bekövetkezett törvénymódosítások nem eredményeznek a számára kedvezőbb elbírálást.

[53] Indokolt kitérni a vádlott terhére rótt cselekmény kapcsán arra is, hogy az állandósult bírói gyakorlat szerint, ha az elkövető az előnyt azért adta, hogy a befolyással üzérkedő megvesztegesse az ügyében eljáró hivatalos személyt, abban az esetben nem az enyhébben minősülő, a Btk. 298. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befolyás vásárlása bűncselekmény, hanem a (Btk. 293. §-a szerinti) hivatali vesztegetés valósul meg, tekintet nélkül arra, hogy a befolyással üzérkedőnek ténylegesen szándékában áll-e a hivatalos személy megvesztegetése, vagy csupán valótlanul állítja ezt (BH2017. 390.).

[54] Sem a befolyás vásárlása, sem a hivatali vesztegetés a másik bűncselekmény viszonylatában nem speciális törvényi tényállás, hiszen részben eltérő elkövetési magatartásokat is szabályoznak. A két bűncselekmény tényállása ugyanakkor azon esetben találkozik, és egymást fedi is, amikor az előnyt olyan személynek adják vagy ígérik, aki arra hivatkozik, hogy annak egy részét saját magának megtartja, a másik részét a hivatalos személynek továbbítja (mint ahogyan ez a jelen vizsgált ügyben is megtörtént). Ez a halmazat csak látszólagos, és a két bűncselekmény közül a súlyosabb aktív vesztegetést kell megállapítani olyan vádlott terhére, aki a jogtalan előnyt másnak egy létező (vagy akár nem létező) hivatalos személy megvesztegetésére adja. Az előnyt/annak ígéretét nyújtó elkövető a

befolyás vásárlásáért ehhez képest csak akkor felel, ha a befolyással üzőrkedő nem állítja, hogy hivatalos személyt megveszteget, és nem is kelti ennek látszatát. Ilyen a jelen ügyben nem történt.

[55] A Btk. 298. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befolyás vásárlását az követi el, aki olyan személyre tekintettel, aki arra hivatkozik, hogy hivatalos személyt befolyásol, másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér.

[56] A befolyásolásra hivatkozás – a megvesztegetés kivételével – valamilyen ráhatás kilátásba helyezését jelenti annak érdekében, hogy az ügydöntő személy ne kizárólag a jogi előírások és az adott ügyben megállapítható tényállás alapján járjon el, hanem a befolyásoló személyre, illetve az ügyfélre tekintettel más, a döntés meghozatalakor egyébként nem érvényesíthető szempontok alapján is, és az ügyfél javára döntsön. A befolyásolás lehet közvetlen és közvetett is, amikor olyan személyre irányul, akinek tényleges és közvetlen ráhatása van a döntéshozóra. A befolyásolásra hivatkozásnak nem kell feltétlenül kifejezettnek lennie, de a körülményekből félreérthetetlennek kell lennie. Így megvalósul például akkor, amikor konkrétan nem közli ugyan a befolyásolásra hivatkozó az ügy elintézésének a módját, de olyan ígéretet tesz, amelyet a körülményekből megállapíthatóan kizárólag hivatalos személy befolyásolásával lehet elérni (BH1997. 569.) A befolyás lehet akár valóságos, akár színlelt is, a lényeg, hogy az elkövető azt valóságosnak higgye, és annak érvényesítése végett adja vagy ígérje az előnyt.

[57] A bűncselekmény kizárólag egyenes szándékkal követhető el. Az elkövető tudatának ki kell terjednie arra, hogy az előnyt vagy az ígéretét hivatalos, külföldi hivatalos, illetve gazdálkodó szervezet vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban, annak a harmadik személy általi befolyásolása végett adja a befolyásolásra hivatkozóknak, vagy rá tekintettel másnak.

[58] Az irányadó tényállás alapján e minősítés nem alkalmazható, mivel a hivatali vesztegetésben bűnösnek kimondott VII. r. vádlott tudattartalmát nem jellemezhetette más, csak az, hogy a befolyásuk érvényesítésére hivatkozó terheltek az általuk pontosan meg nem nevezett hivatalos személyek megvesztegetése útján kívánják elérni a céljukat. Arra nézve ugyanis semmilyen adat nem merült fel, hogy más jellegű befolyással (rokoni, baráti, politikai vagy egyéb kapcsolat) rendelkeznének, így arra az előnyt adó és ígérő VII. r. vádlott alappal nem gondolhatott.

[59] Az elsőfokú bíróság a VII. r. vádlottat ugyan éppen amiatt zárta ki a feltételes kedvezmény lehetőségéből, mert olyan szándékos bűncselekmény miatt ítélte szabadságvesztésre, amelyet korábbi, határozott ideig tartó végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése vagy a végrehajthatóság megszűnése előtt követett el [Btk. 38. § (4) bekezdés d) pont], azt azonban nem észlelte, hogy az újabb bűncselekmény elkövetésének ideje egyúttal a vádlott visszaesői minőségét is megalapozza. A Btk. 459. § (1)

bekezdés 31. pontja szerint ugyanis visszaeső a szándékos bűncselekmény elkövetője, ha korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és a büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el.

[60] A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló adatok alapján feltárta, az enyhítő tényezők körében azok a VII. r. vádlott személyi körülményeit illetően feltárt releváns tényekkel, így betegségeivel, közülük is a sugárkezelést igénylő daganatos megbetegedésével – mely rendkívül nyomatékklal veendő figyelembe a vádlott javára – és a további egy évet meghaladó időmúlással ugyanakkor kiegészítendő. A VII. r. vádlott visszaesői minősége ugyanakkor súlyosító körülmény.

[61] A VII. r. vádlott által elkövetett bűncselekmény konkrét, a megvalósítás módjában megnyilvánuló tárgyi súlyát (melyet a jogalkotó igen tág büntetési tételkerettel fedett le) a törvényszék nem értékelte helyesen.

[62] Figyelmen kívül hagyta többek között azt, hogy míg a vesztegetésben bűnösnek kimondott terheltek közül a III. r. volt az egyetlen, aki szorosabb kapcsolatot alakított ki a befolyással üzerkedő terheltekkel az ügyei elintézése érdekében, az V., VI. és VII. r. vádlott esetében ilyen kapcsolat nem volt feltárható, így ők csekélyebb tárgyi súlyú vesztegetést valósítottak meg, ezért az ügyön belüli belső arányosság követelményét figyelembe véve a VII. r. vádlottal szembeni szankciót az e terheltekkel szemben alkalmazott szankcióhoz kell arányosítani. A bünteteskiszabási körülmények értékelésénél nem vette figyelembe a törvényszék azt sem, hogy bár a vesztegetésben bűnösnek kimondott VII. r. vádlott e bűncselekményben való bűnösségéhez nem fér kétség, az általa e törvényi tényállásba ütközően kifejtett magatartáshoz az ő tévedésbe ejtése és tévedésben tartása társult, azaz nyomatékos súlyú körülmény a javára, hogy valódi korrupciós kapcsolat nem létezett, másrészt, hogy nem kezdeményezője volt a cselekménynek, mindössze – jogi relevanciával nem bíró – tévedése szerinti reménybeli haszonélvezője.

[63] A bünteteskiszabással kapcsolatban az elsőfokú ítélet tömör indokolására tekintettel indokolt részletesebben kitérni a következőkre is.

[64] A bíróságnak a szabadságvesztés büntetés kiszabása során a Btk. 80. § (2) bekezdésében foglalt középértéket kell alkalmazni, azaz a határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel alsó és felső határa közötti középső értékből (a büntetési tétel alsó és felső határa összegének a fele) kell kiindulni.

[65] Adott esetben az egyetlen bűncselekményt megvalósító VII. r. vádlott törvény szerinti büntetése a tényállásban rögzített főszabály szerint 1-től 5 évig terjedő szabadságvesztés lehet (középértéke 3 év).

[66] Az ügynevezett enyhítő szakasz, a Btk. 82. § (1) bekezdése szerint azonban a büntetési tételnél enyhébb büntetés szabható ki, ha annak legkisebb mértéke a büntetés kiszabásának elveire figyelemmel túl szigorú lenne, míg a (2) bekezdés d) pontja akként rendelkezik, hogy ha a törvényi büntetési tétel alsó határa egyévi szabadságvesztés, ehelyett rövidebb tartamú szabadságvesztést lehet kiszabni, de a (3) bekezdés értelmében ez utóbbi esetben szabadságvesztés helyett elzárás, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, illetve e büntetések egymás mellett is kiszabhatóak.

[67] Mindezeket összevetve a büntetéskiszabási körülményekkel kapcsolatban fentebb és az elsőfokú ítéletben írtakkal, a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem tévedett a törvényszék, amikor az igen nagyfokú, a VII. r. vádlottnak fel nem róható időmúlást, és az eljárás elhúzódását olyan fokú enyhítő körülményként értékelte, amely a vádlott terhére rótt cselekmény tárgyi súlyával szemben is inkább méltányosabb szankció alkalmazását indokolja. Tévedett azonban a ténylegesen alkalmazott szankció mértéke tekintetében, mert a vádlotti cselekmény tárgyi súlyának meghatározásakor nem vett minden lényeges körülményt figyelembe, illetve az enyhítő körülmények egy részét nem értékelte, vagy még nem ismerte, illetőleg ismerhette.

[68] Mindezekre tekintettel – az elkülönítés ellenére is értelemszerűen érvényesülő belső arányosságot is szem előtt tartva, és különösen a tetemes időmúlásra és az eljárás elhúzódására, illetőleg a VII. r. vádlott rendkívüli mértékben megromlott egészségi állapotára figyelemmel – helyezkedett a másodfokú bíróság arra az álláspontra, hogy a vádlott elsőfokú ítélet szerinti szabadságvesztés büntetését az enyhítő szakasz alkalmazásával a Btk. 36. §-a szerinti minimális három hónapos időtartamra csökkenteni szükséges, mert a törvényben rögzített büntetési célok eléréséhez az ott írt büntetéskiszabási szempontok helyes figyelembevételével ezen enyhébb szankció alkalmazása elégséges.

[69] Nem értett viszont egyet a másodfokú bíróság azzal a védői állásponttal, hogy a VII. r. vádlott büntetését egy az egyben Terhelt8 VIII. r. terheltéhez lehetne igazítani. Köztük, az általuk elkövetett cselekmény jellemzőit tekintve ugyanis lényeges különbségek tárhatók fel, ugyanis míg a VIII. r. terhelt az ajánlat elfogadásán kívül semmi mást nem tett, és az előírt határnapon be is vonult megkezdeni a büntetését, addig a VII. r. vádlott több hónapon át különböző részletekben komoly összegeket át is adott a befolyással üzérkedő terhelti oldalnak, minden követ megmozgatott a motiválásuk, és egyúttal saját céljainak illegális elérése érdekében. A Terhelt7 terhére rótt cselekmény tárgyi súlya (és hasonlóképpen a feltárt bűnösségi körülmények) így inkább terhelt6 neve VI. r. elíteltéhez áll közelebb. A szabadságvesztés szükségessége – a belső arányosság érvényesítését szem előtt tartva – ezért vitán felül állt, annak hozzá mért kedvező (az enyhítő szakasz teljes kimerítésével meghatározott) tartamát egyedül a vádlott súlyosan megromlott egészségi állapota tette indokolttá.

[70] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatával kapcsolatos elsőbírói rendelkezés törvényes, mint ahogy a jogszabálynak megfelelően rendelkezett a törvényszék a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizártságáról is. Ennek kapcsán utal a másodfokú bíróság arra is, hogy a Btk. 38.§ (2) bekezdése értelmében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja egyébként is legkevesebb három hónap kitöltése után válhat esedékessé, azaz e kedvezményre a törvényi generális minimumban rögzített tartam esetén a vádlott egyébként sem volna jogosult.

[71] A végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélt vádlottat a törvénynek megfelelően ítélte a törvényszék közügyektől eltiltás mellékbüntetésre is, és annak tartama is törvényes.

[72] A vagyoneklobzással kapcsolatban az ítélet a VII. r. vádlottat érintően nem tartalmaz indokolást.

[73] A vagyoneklobzást a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján el kell rendelni a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett. Ilyen vagyon az, amihez az elkövető közvetlenül a bűncselekmény elkövetése útján jut hozzá, a bűncselekmény a vagyon megszerzésére irányult. A vagyoneklobzást csak akkor lehet elrendelni, ha a tényleges vagyongyarapodás bekövetkezett, önmagában a vagyonszerzés ígérete nem releváns.

[74] Amennyiben a bűncselekményt többen követték el, minden egyes elkövetőnél külön vizsgálandó, hogy a vagyoneklobzás alkalmazásának feltételei fennállnak-e; az intézkedés nem rendelhető el és nem hajtható végre egyetemlegesen (BKv 69.).

[75] A Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontjára tekintettel a vagyoneklobzást el kell rendelni arra a vagyonra is, amely az adott vagy ígért vagyoni előny tárgya volt.

[76] A 78/2009. BK vélemény I. és II. pontja szerint, amennyiben a Btk. XXVII. Fejezete szerinti korrupciós bűncselekmény valamelyikének elkövetése során a passzív vesztegető az aktív vesztegetőtől a vagyoni előnyt megszerzi, vele szemben arra, mint a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyonra a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyoneklobzást kell elrendelni.

[77] A Btk. 74. § (1) bekezdésének f) pontjára figyelemmel pedig az ígért vagyoni előny tárgyára is vagyoneklobzást kell elrendelni. A passzív vesztegetővel szemben azonban nem lehet vagyoneklobzást elrendelni, ha a bűncselekmény elkövetése révén, vagy azzal

összefüggésben nem szerezte meg a vagyoni előnyt; ilyenkor az intézkedést az ígért vagyoni előny tárgyra az aktív vesztegetővel szemben kell alkalmazni. Az ígért vagyoni előnyre a vagyonekhozás elrendelésének azonban az aktív vesztegetővel szemben is csak akkor van helye, ha az ígért vagyoni előny tárgya az elkövetést megelőzően az elkövető rendelkezésére állt, és azt bizonyítottan arra szánta, hogy vagyoni előnyként a passzív vesztegetőnek juttassa.

[78] A passzív vesztegetővel kapcsolatban a véleményben írtak a cselekmények hasonló jellege okán értelemszerűen a befolyással üzérkedőre is alkalmazandók.

[79] Terhelt7 VII. r. vádlott a tényállás szerint az általa ígért összesen 7 millió forintból 5.700.000 forintot ugyan a befolyással üzérkedő két terheltnek átadott, de utóbb azt tőlük visszakapta, így a vagyonekhozás alapja vele szemben a visszakapott összegre nézve a Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontjának 1., az át nem adott, de ígért összegre nézve a 2. fordulata.

[80] Fent írtakra figyelemmel az ítéltábla nyilvános ülésen eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján – a rendelkező részben írtak szerint Terhelt7 VII. r. vádlottat érintő részében – megváltoztatta, egyebekben rá nézve – az indokolás kiegészítésével – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[81] Észlelte, hogy a VII. r. vádlott születési dátuma az elsőfokú ítéletben pontatlan, ezért azt helyesbítette.

[82] Az ítélet bevezető részében a 2021. január 21-i és 2021. október 27-i érdemi tárgyalási napok feltüntetése a Be. 561. § (1) bekezdésében írtak ellenére elmaradt, ezt az ítéltábla pótolta.

[83] A másodfokú eljárásban felmerült védői felkészülési díjból álló költség megfizetésére a Be. 613. § (1) bekezdése és 574. § (1) bekezdése alapján a kirendelt védővel is eljáró vádlottat kötelezte, mert a még részben eredményes fellebbezés esetén sem látott okot a Be. 613. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazására, tekintve, hogy a vádlott, illetve védője elsődlegesen felmentést célozva fellebbezett.

[84] Az ítélete elleni fellebbezésnek a Be. 615.§ (1) bekezdésére tekintettel nincs helye.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k., dr. Cserni János s. k., dr. Ignác György s. k.,

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2023. október 17. napján kelt 11.B.1038/2019/302. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.109/2024/48. számú ítéletében írt változtatással 2024. december 9. napján Terhelt7 VII. r. vádlott vonatkozásában jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. december 9.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Takácsné Veres Tünde

bíróági ügyintéző